

EDUCATIE & DE ZEE

VL

Wie denkt dat onze zee slechts als een kanttekening in de lessen aan bod hoeft te komen, zit er goed naast.

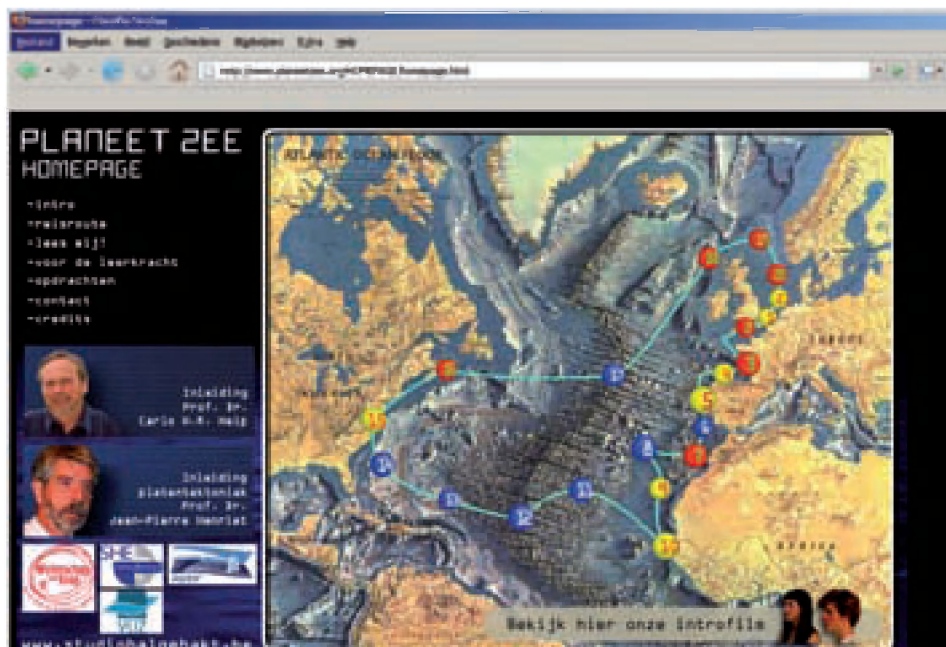
De wereldzeeën bepalen in belangrijke mate het weer en klimaat, de watercyclus, het leven van miljarden mensen in kustregio's, etc. Maar ook dicht bij huis zijn onze zilte "elfde provincie" en haar aanpalende kuststreek van grote economische, maatschappelijke, landschappelijke en recreatieve waarde.

'PLANEET ZEE', JONGEREN ENTHOUSIASMEREN VOOR ZEEWETENSCHAPPEN

De oceaan wint steeds meer terrein in het onderwijs. Actuele thema's als de zeespiegelstijging, tsunami's, plasticvervuiling en offshore windenergie vinden geleidelijk hun weg naar de lespraktijk. En dat blijkt geen seconde te laat. Immers, de studenten van vandaag staan voor een aantal grote uitdagingen. Oceaan- en zeeonderzoek spelen een cruciale rol bij het oplossen van grote mondiale vraagstukken zoals het duurzaam ontginnen van grondstoffen uit zee voor een steeds groeiende wereldbevolking, de risico's van een opwarmend klimaat voor kustgebieden of het zoeken naar nieuwe energiebronnen en medicijnen. Kwalitatief en maatschappelijk relevant onderwijs is cruciaal om voor een volgende generatie getalenteerde zeewetenschappers te zorgen. En hierin kunnen degelijke digitale leerplatformen, zoals 'Planeet Zee', een belangrijke rol spelen!

De voorloper: 'Expeditie Zeeleeuw'

De jeugd motiveren om een wetenschappelijke opleiding te kiezen, krijgt al geruime tijd flink wat aandacht in Vlaanderen. In het kader van het 'Actieplan Wetenschapscommunicatie' geeft het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) jaarlijks financiële ondersteuning aan projecten die zowel het grote publiek als de schoolgaande jeugd voor wetenschappen en technologie sensibiliseren. De grote uitdaging hierbij is de kennis die wetenschappers produceren, bij te schaven tot iets wat verteerbaar en

boeiend wordt voor de schoolgaande jeugd. Maar ook leraren hebben nood aan vertaalde leerinhoud die ze kunnen gebruiken in de klas, bij voorkeur in een aantrekkelijke en kant-en-klare vorm.

Het eerste grote populariserende project over de zee was het 3 jaar lopende 'Expeditie Zeeleeuw' (2004-2007: www.expeditiezeeleeuw.be). 16-18 jarigen verdiepten zich in tien probleemvelden die zich op het Belgisch deel van de Noordzee afspelen (klimaat, scheepvaart, visserij, biodiversiteit, vervuiling, erfgoed, zeelucht, strandafval, ruimtelijke planning, oorlogsmunitie). Expeditie Zeeleeuw daagde jongeren uit om met creatieve, onderbouwde en duurzame oplossingen voor de dag te komen. De klas die het best scoorde won een wetenschappelijke expeditie aan boord van het schip de Zeeleeuw.

Het volwassen geworden 'Planeet Zee'

In 2007 meerde de grote broer van Expeditie Zeeleeuw aan: 'Planeet Zee'. Dit attractieve leerplatform is geheel gewijd aan de fascinerende wereld van het hedendaagse oceanografisch onderzoek. Het project situeert zich van de kusten van de Noord-Atlantische Oceaan tot de diepzee. Een spannende zeilreis door twee jongeren, vol verwondering en problemen, vormt de rode draad van dit vervolgproject. Pedagogisch ligt de nadruk op het verwerven

van onderzoekskompetenties en het zelfstandig leren waarin de leerling en niet de leraar de leerfuncties vervult. Enerzijds bestaat Planeet Zee uit een leeromgeving met 22 lesmodules. Die omvatten telkens een theoretisch deel met interessante informatie, leuke weetjes, videoclippen en animaties, en een praktisch gedeelte met meer dan 75 opdrachten om - ook losstaand van het project - in de klas of in het veld uit te voeren. Anderzijds kunnen de klasgroepen die met Planeet Zee werken, ook meedoen aan een wedstrijd. De afgelopen 3 jaar namen zo'n 1000 scholieren uit de tweede en derde graad secundair onderwijs (ASO, TSO, BSO) deel door een filmpje over hun mariene onderzoeksactiviteiten in te zenden. De winnaars van deze klassikale competitie scheepten telkens in voor een avontuurlijke week op zee, vergezeld door onderzoekers. Aan den lijve ondervonden ze hoe belangrijk de studie van de zee is en zal blijven. En enthousiast, dat waren ze vast en zeker!

Doe mee!

Leerkrachten die dit schooljaar willen deelnemen, kunnen nog hun kans grijpen. Neem contact op met het Vlaams Instituut voor de Zee via evy.copejans@vliz.be of surf naar www.planeetzee.org. Meer info en inschrijven kan via de website (nog tot 1 januari 2011).

EC